

LO MESTRE TITAS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobará en tots los kioscos y demás llochs de venta de periódichs

Número solt: 5 cèntims; número atrassat: 10 cèntims

SUSCRIPCIÓ

En Barcelona: semestre, 2 pesetas
un any, 3

En provincias: semestre, 2'50 pesetas
un any, 4'00

Extranger: semestre, 3 pesetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador

—Ustedes ser cuatro gatos
medio esmortuidos de fam.....

Si Espanya 'ls dona una empenta,
Deu t' ampari, oncle Sam....!

A LAS NINAS CATALANAS

(PER VIA DE CAMELLAS)

*C'est un goût innocent qui ne gêne personne,
Que d'aligner des mots en les faisant rimer.*
X. de la Perrandiere.

No espereu, ninas xamosas,
las cantadas del jovent,
puig que ja sas veus melosas
van tornantse regullosas
prop d' un altre continent.

Anys enrera ¡quina gresca
per las casas de pagés!
Las noyas volent fer pesca,
ab cara rosada y fresca,
esperavan ja 'l promés.

Al primer repich que davan
las campanas del cloquer,
los fadrins ja s' esperavan
y alegres s' encaminavan
á cá 'l alcaldé 'l primer.

¡Y quin bó feya mirar
aquell esbart de jovent!
Tot era galantejar,
fer lo fatxada y cantar,
y á riurer sempre, amatent.

Ab los ferrets y la gralla,
panderetes y fluiol,
va cantant la jovenalla;
la pubilla escolta y calla
donant miradas pé 'l vol.

La faixa y la barretina
vermelles com lo carmí;
mocador de seda fina
sobre un coll de percalina
los hi fá de corbatí.

Espardenyas ab ser betas,
y al vestit ni un sol rebrech;
los mitjons ab cadenetes,
y un ramell de violetas
bó y posat al trau del gech.

—Las coblas son acabadas—
diuhen tots, cantant á chor;
y 'l sisteller té enrotlladas
las donzellas y criadas,
pintant á totas l' amor.

De cintas de tota mena
y de flochs més ne volgueu;
y si no l' hi tornan plena
no hi falta may la dotzena,
majorment si es bon hereu.

Lo corrandista hi endressa
corrandas de cap de brot;
y en ellas los noms expressa
del amo, de la mestressa,
y las noyas sobre tot.

Y emprenent de nou la via,
cantant ab íntim delit
de l' una á l' altra masia,
van corrent tot lo sant día
y mols cops tota la nit.

En las casas de cap d' ala
la cosa ja va millor;
surt la mestressa á l' escala

fentlos pujar á la sala,
perque aixó 'ls fá mes honor.

La taula sol ser parada
ab formatje, nous y ví
y alguna coca ensucrada;
perque, feta la cantada,
los fadrins prengan bocí.

Com la terra catalana
té costums que valen molt,
una d' aqueixas demana
que s' hi balli una sardana
y hasta un altr' any, si Deu vol.

Mes ¡ay! aqueixa gatzara
enguany s' ha tornat en plor;
encorvat gemega 'l pare,
plora 'l fill ausent la mare
y las ninas l' aymador.

Los que antany feyan quadrilla
cantant coblas pé 'l veynat,
ab lo matiser y mutxilla
van rodant la gran Antilla
sense fruyt ni resultat.

Los desacerts y rucadas
d' un govern lliure-masó,
han deixat del tot frustradas
las energías preuhadas
d' aqueix poble brau y bó.

Si 'l sistema que 'ns escanya
volgués Deu que s' acabés
y Don Carlos vé aquí á Espanya,
tornarán si no 'ns enganya
ab los furs, los camellés.

CLAUDI-NAL

May havíam cregut que 'ls Estats Units, sens grans probabilitats del triomf, declarassin la guerra á Espanya, y no ho creyem, entre altres rahons, per la de que 'ls yanks son homes de molt càlcul y sense com va ni costa s' han de exposar á una aventura que podria costarlos cara.

Mes, confessém que 'l diumenge passat variarem de opinió. En casi totas las Catedrals els senyors Bisbes varen dirigir-se als fiels recomanantlos la oració en los difícils moments actuals, y el de Sió fins va senyalar que 'l conflicte estava á tocar, participant que estava disposat á cedir lo seu *haber* (llástima que no tingui imitadors) en benefici de las necessitats de la Patria.

Repetesch que, fins llavors no havía cregut que 'ls *yanks* fossin..... homes.....

Ens dol moltíssim que la cuestió dels Estats Units y Espanya estigui plantejada, tan diferentment del diumenge, en uns termes que poden causar un serió disgust al Sant Pare, á qui tots debém respecte, amor y reverencia.....

No hi ha ningú que pugua negar que 'l dret y la rahó ens assisteixen per complert, ni tampoch qui pugua concedir als Estats Units el dret de ficar-se en nostres assumptos y menos encara en una causa per ells iniciada, per ells fomentada y sostinguda tan villana y cobardament.

No sabem de cert si 'l Papa s' ha ofert espontáneament ó si sa intervenció ha sigut sollicitada pel Govern de Madrid, lo que es mes llógich y esplicable; pero lo que sí es cert que 'l Papa hi intervé y que no es probable que 'ls assumptos perdin la gravetat per aixó, puig que aquí no estriba la cuestió entre dos Estats que s' disputin els drets mes ó menos lligítims de cada un, en qual cas el Papa podria fer, com se diu, una capa mal tallada, sino que 'l problema está plantejat entre un propietari y un lladre que vol *adquirir* la propietat; entre un innocent caminant y un bandoler que li surt al pas y li diu: O *indemnisacions* ó..... la sang dels teus fills, si es que no ho vulgui tot.

Ni remotament podem creure que 'l Papa pugui atentar contra nostres interessos, ni menos contra la integritat nacional. Per aixó ens dolém de que 'l assumpto estigui plantejat en aquets termes, puig fallant el Papa ab rahó y justicia com no duptém ni podem duptar, els yanks no han de quedar satisfets y contens, y seguirán la seva política rastrera y criminal.

Som ans que tot, catòlics, apostòlics y romans y no volém esposarnos á fer judicis tractantse de la personalitat augusta y venerable de Lleó XIII.

Solament dirém que, com á espanyols, preferim mil vegadas la guerra ab los Estats Units, que veure á Espanya cuberta de deshonras é ignominias.....

SARD.

DON JOAQUIM LLORENS EN BARCELONA

El batallador diputat senyor Llorens, de regrés de Olot, vingué á Barcelona 'l divendres en l' exprés de pas cap á Madrid.

En Girona, per ordre expressa del Rey, organísá 'l partit en aquella lleal provincia, nombrantse per medi de compromissaris de tots los districtes, la Junta Provincial, quals individuos gosan en aquell país de gran prestigi y simpatias.

En la estació de Fransa varen rebre'l els senyors Buigas, Morales y la Junta del Centre de Carlistas y un número bastant considerable de correligionaris.

Desde Giróna l'acompanyavan, entre altres, el senyor Cumanó, varis redactors de *El Norte* y un redactor de *Lo Mestre Titas*.

El dissapte, á causa d'un telegrama del senyor marquès de Cerralbo, que va obligarlo á pendre l' exprés de Madrid, no pogué assistir al Centre de Carlistas com havia manifestat, escusantse en una atenta carta saludant á dit Centre, qual Junta, á l' hora convinguda, passá á despedirlo á l' Hotel.

Encara que breus moments, estigué en lo Círcol, despedintlo, poch després, en la estació, el digue Jefe Regional don Lluís M.ª de Llauder y numerosas comissions dels Círcols de Barcelona.

Lo MESTRE TITAS se complau en felicitar al senyor Llorens, elegit de nou diputat pel districte de Olot.

CANONADAS

A la escola que assistia avans d' aquesta, jo un dia, no sé per quinas rahons, vaig veure que algú en fugia per posarse á *fer canons*.
—Fer canons?—jo preguntava.
—Qué vol dir?—perque 'm pensava fora cosa de carlins; pro ben cert m' equivocava, puig no tothom te 'ls meus fins.
Fer canons, me van dir qu' era omplir tota una filera de rodets que s' fan servir per fé una beta sencera ó be roba per vestir.
Y allavors van anyadir-me que, per poguer divertir-me ja hi ha canons diferents, los quals, segons varen dir-me, feren molt servey á Alpsens. Ab aquets diu que á vegadas s' han donat grans canonadas obtenint, lluytant ab lley, las mes gloriosas jornadas per Deu, la Patria y el Rey.
Donchs, canonadas de aquestas, en Hoch de dolsas contestas, deurían rebre 'ls tocins que 'ns lleansan no més que pestes, no pensant ab los carlins.

Lo nen PEPET DE LAS PERAS.

MES PAPEROTS

Desgraciadament la práctica va corroborant lo acertat que anava, al publicar aquell article intitulat "De Paperots" incertat el 22 de janer en aquest eccelebrat senmanari, quals apreciacions estaban basadas ab datos que, á pesar de no entendre res ab cosas de bolsa, no dupto que si algú va ferne cas y á consecuencias de aquella lliçó va vendre lo que tenia, crech que en la actualitat no s' en haurá pas arrepenit, puig si no tots, la majoria d' els valors han suferit baixa y algú d' ells bastant notable.

Mogut altre vegada avuy d' aquell esperit de caritat que va fer pendre la ploma aquell dia y ab la mateixa idea de que si algú dels lectors de aquest senmanari posseheix encara cromos figurant botas, barcos, carrils y altres dibuixos de aquells que vareitg parlar, s'en desprengui quan ans ó aixis que s' presentí ocasió favorable, si es que aquesta pugua vindre, á fi de que no 'ls hi resulti ilusori el creuers que tindran facilitat de ferne diners, sempre que 'ls hi convingui.

Parlo ó escrich de aquets assumptos, sens la mes mínima passió en aquestas cosas, puig no soch alcista ni baixista; detesto aquest joch en el que may he pres part y no tinch paper d' altre classe que del de escriurer y del de fumar, á no ser que tingui també alguna paperina d' estrassa, á la cuyna de casa.

Aixó es un motiu bastant suficient, per poguer mirar aquets assumptos ab tot desinterés y sense cap mena de preocupació, quals condicions permeten sempre veurer las cosas ab mes claretat y poguer ser al mateix temps, mes imparcial.

Está en lo criteri d' els que sols pensan un poch, que las cosas d' Espanya son cada dia mes embrolladas, que la atmósfera está carregadíssima, que las caixas de l' Estat son totas vuidas, á pesar de recorrer á tots los medis de fer diners y de recaudar millonadas; que las nostras envejadas colonias, en la forma que avuy s' administra, son uns pous sens fondo, que no sols engulleixen montanyas d' or, sino hasta mars de sang de nostres germans y la pitjor de totas las calamitats, es que ningú sap ni pot veure cap solució satisfactoria devant d' una situació tant difícil.

Sentats aquets precedents que en lo meu concepte no hi ha qui pugua impugnarlos ¿qué pot esperarse de semblant situació?

També sería consequent y natural que vingúes una petita ó grossa depreciació ó descuento en los bitllets de Banch; perque la opinió general es de que hi ha molt mes paper emitit que *moneda efectiva*, lo qual de

ser veritat, com jo crech, no fora estrany que mes tart ó mes d' hora com ja he dit, los bitllets de Banch tinguessen descuento.

En alguns valors y encara que siga los que reudeixen mes interés per cuestió de las primas á que pagan los cupons, val la pena de examinar detingudament lo que en realitat donan ó han donat desde que cada h' 'ls posseheix; y crech que la majoria dels que s' troban en aquest cas, podran notar que á medida que ha transcurregut lo temps y han anat cobrant aquells rodolins, ha anat disminuint també lo valor real, y en consecuencia ha resultat quan mes, que han anat cobrant de lo mateix que han anat pagant.

Además, interessa de un modo especial, tenir present que á cada bugada s' pert un llansol: vull dir, que ja ab massa frecuencia hi ha baixas de punts, que no fornan á recuperar-se, lo qual fa que sempre anem quedantnos mes avall.

¿Y si un dia's resolués pagar los copons ab moneda espanyola (com aixis deuria ser), perque espanyola es la deuda, que per cualsevol causa vingúes un cataclisme, ja siga per no poguer pagarlos, ó per una declaració de guerra ó per la mort de una testa coronada ó per coronar encara, ó per un cambi de govern? ¿Qué succediria en cualsevol de aquestos cassos?

Difícil es de preveure; pero com los espanyols tenim mes sensibilitat que mal cor, sería probable que tothom procuraria despenders de lo que fundadament los hi inspiraria de-sconfianza; resultant que serían molts á vendre y poch á comprar y en consecuencia aleshores fora quan la mercaderia no tindria cap preu y ni serviria per fer paperinas.

Per lo tant, mediteu lo que acabo de exposar; y si entre los qu' estiguin conformes ab las meas observacions n' hi ha encara algú que tingui cromos dels de referencia, crech que s' donará per entés y procurará que, com vulgarment es diu, no li amaguin l' ou, que prou ens l' amagan los liberals.

RUBEGUT.

L' home previsor val per dos.

Mentres en el Real de Madrid las classes acomodadas vessavan l' or en honra y profit de la Patria, devant del conflicte d' una guerra, els catalans meditavam l' assumpto ab mes patxerra que la d' un inglés.

Els madrilenys han *sollat la mosca*.

Y 'ls catalans..... bons, gracias á Deu.

Per lo tan, els madrilenys s' han quedat sense guerra y..... sense cuartos.

Segons assegura un periódich de Madrid, la reacció que ha tingut la Bolsa aquestos últims días fou iniciada pel Govern á fi de que 'ls concellers de la Corona puguessin vendre 'ls valors á bon preu.

¿També hi ha juheus á Madrid?

Tapa, tapa.

Ara surten ab lo ciri trencat de que 'l Papa no ha ofert la seva mediació en la cuestió dels Estats Units.

¿Ja 'ns ho figuravam!

¿Quí será que ho ha damanat per amor de Deu!

Ja ho podeu suposar.

Se confirma que la campanya dels senadors y diputats *jingoos* de Wassighon es inspirada per un sindicat que te invertidas grans cantitats en la insurrecció cubana y pera 'l qual es cuestió de vida ó mort el triomf dels separatistas.

¿Si 'ls conexarem nosaltres als *yanks*!

Tot ho fan cuestió de cuartos.

¿Miserables!

Mac-Kinley no accepta, per lo que s' diu, la intervenció del Papa.

No es estrany.

Potser se figurava que 'l Papa protegiria 'ls pillos y trepitjaria la rahó com fan ells.

¿Qué espera en Mac-Kinley á declararnos la guerra? Depressa, depressa.

3'50 pessetas

MAGNÍFICA OLEOGRAFÍA

A 6 tintas. 79 per 55 centímetros

La passada senmana morí en Manresa a la edat de 79 anys, el conseqüent carlista don Domíngue F. Manubens.

Havia pres part en las últimas guerras ab gran profit pera la Causa.

Don Alfons li havia prodigat probas inequívocas d' afecte, admirant sa constancia y valor may desmentit.

Pregué per la seva ánima. R. I. P.

O en política el clero pot ficarse, ó no ho pot fer (com algun temps s' ha dit) ¿SÍ? ¿Pot? Donchs ¿per qué deuen castigarse els capellans carlistas de Madrid?

Y si no pot ¿per qué també no multan al clero silvelista y liberal?

Perque no han castigat als que resultan polítichs defensors del trono actual?

Rahó te don Peret:

Per uns, un bastó tortí; per altres, dret.

VALCARLOS.

DE RE INSTRUCTIVA

Lo catolicisme carlí y'ls altres catolicismes

II

Conegu't ja quin es lo catolicisme que informa 'l credo carlista, molt poch ens costará fer patent quin es lo que domina en los demés partits de la política espanyola. Mes, avants de enfonsarnos en l' assumpto del escrit creyem estar obligats a manifestar que no 'ns ocuparem del republica ja que aquet no fa en la seva propaganda alardes de católich sinó que ab una ingenuitat que l' honra, se presenta en públich declaradament despossehit de tots los principis del cristianisme. Per lo tant, com ja he dit, lo deixarem donchs, ocupant nostres moments solsament los liberals dinástichs y que pretenen apropiarse lo calificatiu de católich. Tota persona que llegesca las presents ratllas extranyará en gran manera que portem tan lluny nostres propósitos, aixó es; que escribim sobre la segona part del present tema després de haver dit y fins probat que no podía tildarse de católich cap altre partit en Espanya mes que 'l carlista. Pero si bé aixó vol dir que 'ls altres no ho son y per lo tant sobra 'l que se 'ls vulga contradir, no obstant portarem avant lo nostre intent ab lo fi de desfer algunas preocupacions que ab tot y ser una aberració la seva existencia, tenen vida en algunas enfatuadas inteligencias liberals. Aquestas preocupacions no son mes que la pretensió per alguns apoyada de que's pot esser liberal boy essent católich; lo que pot calificarse de veritable aberració com se despren de lo que portem dit en dias passats.

Innumerables son las vegadas que de boca de personas que semblan sensatas y de bon sentit, hem escoltat impropis contra 'l carlisme per que, segons dihen, vol abrogarse la exclusiva representació del catolicisme en Espanya. Donchs bé, jo dich mes: ¿sabeu per qué surten de sos llabis semblants frases? Per que la sensatés la tenen als peus y volen acomodar los principis inalterables de la religió a las conveniencias sociales que 'ls hi son necessarias pera conseguir los seus fins depravats la major part de las vegadas; per aixó es per que transigeixen ab tanta facilitat ab aquestos sistemas perturbadors de la actual societat, lo que no sucsehria si la aparent formalitat d' aqueixos homes pogués contarse com a realitat ja que aleshores estarian ben lluny de sa descalabrada pensa lo propósit que en totas ocasions manifestan d' armonisar satisfactoriament las abdues teorías, es a dir, la de que lo catolicisme pot agermanarse ab lo liberalisme corruptut y corruptor, per que com ja hem vist son del tot antitéticas y perpetuament contrarias. Y aquestos mateixos que bescantan sens parar al tradicionalisme no cessan tampoch de alardeixar continuament de sas creencias católicas; pro ho fan únicament pera que desempenyant lo doble ofici de católichs y liberals puguen conquistarse la benevo-

lensa de las duas bandes sent aixis que mereixerian lo mes profund despreci de tots los seus semblants perque posseixen l' asquerosa falta de volguer enganyar a tothom y com que lo carlisme no s' acomoda jamay a aquestas perversas y criminals intencions, vetaquí la rahó perque l' aborreixen; vetaquí lo motiu pera que l' ataquin y procurin contrarrestarlo tant com poden ab la inteligencia de que en aqueixa campanya de obstrucció no 'ls alenta altre fi que 'l de obrirse major pas en lo cauí de satisfacer sos instins de bestia fera.

Els ja son católichs, sí, y ho son de cor, pro quant es l' hora de parlar de tal ó cual *Eminencia*, los escrupuls s' els evaporan y a voltas fins la brida 'ls hi cau als peus y 's deshocan de tal modo que fins los oídos mes poch timorats, s' avergonyeixent de sentirlos. Aquets son los católichs-liberals y aquet lo sistema que 'ls alimenta.

Y si encare no fos mes que aixó lo que passa ab tota aqueixa farda, gracias podriam donar a Deu; mes per desgracia passa d' aixó y lo restant es mes cuént encara.

Del lloch d' ahont deuria sortirne las probas mes fervents de catolicisme pur, es d' ahont ne surten las glopadas mes embrutidoras de liberalisme que enmiasma per complert l' atmósfera espouyola. Ah! y encara hi ha qui 's permet atribuir a aquestas entitats cualitats de preu sens mida y s' entreté en rodeixarlas de aureolas replenas d' hermosas virtuts, quan deurian veures tretas d' entre nosaltres a puntadas de peu y deixar lo siti noble que ocupan a qui verament lo mereix a mes de, que per altres cosas, perque 's troba verdaderament acompauyat de virtuts y mérits sens nombre, al ensemps que posseit de un entranachable amor a nostra terra, que es la seva.

Ja 's veu, donchs, que no es possible militar en partits liberals y dirse al mateix católichs, puig que no es permes encendrer un ciri a San Miquel y de passo un altre al dimoni, que en resumen es lo que fan aquesta farda de católichs-liberals, ja 's digan fusio-nistas, conservadors, de 'n Silvela, de 'n Romero, ó bé de 'n Rabe-fregit.

JON MOQUÍN FAT-GAFAS.

CARAMELLAS

LEMA:

Deu, Patria y Rey.

Las fatigas de la lluyta hui ninetas hem deixat, ja no es nostre crit, de guerra si no de pau dols cantar. Bonicoyas caramellas cantarvos avuy volém ja qu' arribada es la Pasqua y resuscitat es Deu.

Per Deu bellas ninas nosaltres lluytém y las vidas nostras donarem per Ell. Ell forsas 'ms dona en mij del combat per vencer las furias de l' host liberal.

La Patria plora afligida al oprimirla un tirá, y com bons fills que som d' ella volém darli llibertat. No 'ns espantan a nosaltres dels fers canons l' udolar ni 'l brilleig que fan 'ls sabres, al embestir dels caballs.

Que la Patria plora pensém solsament que 'l morir per ella es un goig suprem; dels mártirs la palma conquistém aixis.... morint per la Patria. ¡Cuánt bell es morir!

Un fill la Patria tenia que l' hi fou arrebatat, a qui vol donar corona que be prou que l' hi pertany. Mes, com l' esparver qu' apres a y asesina sens pietat, injust el tirá s' hi oposa regant la Patria de sang.

Per eix fill las lluytas ja may deixarem fins que de l' Espanya arribi a ser Rey. Y cuant aixis siga,

per la Patria els jorns resplandint de gloria admirará 'l mon.

Lo nostre cant, bellas ninas, sempre, sempre será aqueix, fins l' últim alé de vida cantarém; Deu Patria y Rey.

JOANET GRIPS.

RELIGIOSA

Santa Casilda, Verge.

Nasqué en la imperial ciutat de Toledo y era filla del rey moro Aldemon, cruel perseguidor dels que professavan la fé de Cristo.

De cor ho y senzill, la conmovia 'l mal tracte que son pare donava als presoners cristians. A tal punt arribá la compassió que envers ells sentia Casilda que determiná portarlos queviures pera que no morissin de fam.

En ocasió que la virtuosa Casilda anava ab la falda plena pera socorre als pobres cautius, va presentarse el Rey, son pare, que li preguntá qué hi portava.— Flors,—contestá ella; y exigintli son pare que las hi ensenyés, la verge tombá 'l devantal y joh prodigi! en flors quedaren convertits aquells queviures.

Curada miraculosament de sa enfermetat en las aigues del lago de Sant Vicens, allí feu edificar una ermita y una petita habitació ahont passá el resto de sa vida donant gracias a Deu per sos beneficis y practicant continuament la hermosa virtut de la caritat.

¡Quántas n' hi ha de princesas y també de reynas que son cristianes y tenint elements de sobras per ferho, no practican la virtut de la caritat sino per forsa....

POLITICA

Tres columnas liberals comandadas per Quesada, Oroa y Lorenzo, perseguían constanment al mes ilustre dels generals de nostre sigle, 'l immortal Zumalacarrégui, quan, burlant l' astussia de aquellas, las deixá enrera, passa l' Ebro y cau com un llamp sobre Calahorra é hi entra, y si be no 's pot contar com una de las gloriosas victorias, lo retirarse passant pel mij de las tres columnas y burlar son ben estudiat plan, es un fet que corona de gloria la figura gegantesca de aquell immortal campeó de nostra Causa.

Aixó succehí en la diada d' avuy del any 1834.

JUHEUS

Qui 'ls diners monopolisa, sent un impío, un traïdor, sens conciencia, fe ni honor y ab lo brill del or s' encisa, un tipó així, clar se veu, qu' es un verdader juheu.

El qui l' honra no coneix, ni vergonya, ni decoro, sent ó gentil ó be moro ó be qui eix títol mereix, no ho repetesch, ja ho sabeu: es un impío, un juheu.

Lo polítich que a tot' hora va fentse lo seu agost, que defensa 'l presupost ó sia, la menjadora, ja no ho dich; no ho ignoreu: es un solemne juheu.

Aquell que ab hipocresia vol dirse lligitimista, llarch de dits y.... curt de vista y sols fa ofici d' espia; un ente aixis, que ab res creu es un solapat juheu.

L' improvisat orador que en la taberna, exaltat, renega de lo sagrat, la llar, la fe, pau y amor, sent un impío y ateo, no s' ignora: es un juheu.

DE DON CARLOS DE BORBÓN 3.50 pessetas

Pe 'ls de fora, més 0.50 pta. per certificat y franquetx.

Lo degradat tociné
que, en una actitud ambigua
fa anar llops a la manigua
ab las urpas d' esparvé
d' assassinat es gran reo
sent un criminal juheu.

Finalment, el qu' es masó,
impío, heretge, embustero,
insurgent, filibustero
ab ribetes de senyó;
tots aquests, de cap a peus
son nostres cruels juheus.

M. S. Y SERRA.

Barcelona, mars 1898.

CARTAS DE FORA

Senyor Director de LO MESTRE TITAS.

Sant Esteve de Castellar, 24 mars 1898.

Apreciat germà en Jesucrist: En virtut de tenir antecedents de que en «Flitis» tracta de reanudar la campanya que tant temps ha vingut sostenint ab lo propòsit de esmenar certes conductas y procediments de algunas personas que deurian ser las destinadas a donar bon exemple en aquesta població per lo caràcter que representan, me permeto per única vegada a exposar la meva franca opinió sobres lo particular, ab la idea de que las mevas rahons serveixin en lo que estimi que valgan tant valent y simpàtic compatrici.

Acertats y dignes de tota alabansa son los arguments ab que ha sapigut combatre la apatia religiosa y demés defectes de que adoleixen cuants ha volgut significar ó eludir; pero davant de inteligencias tan obcecadas en la perversió y en la hipocresia, es ja tot inútil com no siga valdres de buscar la manera de que tinguin el mes solemne despreci de qui los compadeix, ha prestat y presta tot lo apoyo moral y material, com si no tinguessen prou desenganys de qui son y com farien a personas de recomendables virtuts ó be a gent a qui procurés fer contents en prevenció de alguna venjansa ó cosa parecida.

Com aixó no siga, he dit ja antes que tot es inútil; sent per demés que s' empenyi ningú en que aquestos ben qualificats de *trastos de cementiri* obrin segons mana la lley de Deu, que deixin de barrejar en lo temps de Cuaresma, que no fassin servir lo Sant Temple del Senyor de plassa pública, que no sacrificuin ni 's burlin descaradament dels Ministres del Altar, que compleixen lo precepte pascual *ab las dengudas disposicions* y demés cosas inherents a tota persona piadosa ó de sentiments catòlics.

Molt sensibles son las debilitats de alguns en assumptos religiosos; puig si no fossen certes contemporisacions ó transigencias, tal vegada no veuriam ab tanta frecuencia molts actes en oberta contradicció, ab la conducta de qui los exercix.

Per lo tant, mentres las cosas no cambien valdrá mes no perdre lo temps en vá, com aixis ho creu son afectíssim in Sacri Cordi Jesús,

Mus Sol.

**

Vilaseca, 29 mars de 1898.

Molt benvolgut senyor TITAS: ¿No es una veritat com un temple, senyor meu, que 'ls principals actes de un deixeble dócil, no deuen esser callats al bon mestre que l' ensenya y educa quan aqueix es una persona de pes y com cal? Donchs, si es aixis, despenji 'l látigo y ja 'l pot fe brincar, per las costellas dels deixebles de Riudoms, puig tot aixó y molt mes se mereixen, portantse tan malament ab son catedràtic respectable per sos anys, distingit per llur ciencia, y simpàtic per sas ideas carlistas que son las de tot bon espanyol que no s' haigi begut lo cervell ni pensi ab lo ventre.

Donchs es lo cas, (y dispensi si es tant tardana la noticia), que l' día de Sant Joseph ens trobarem reunits mes de mil tres cents lleals en lo pintoresch poble de Riudoms, carlís de pura mena y encesa sanch, alsans prompts a la veu del senyor Marqués de Tamarit, que 'ns volia a son entorn en aytal diada.

Per assistir y presidir tant solemne acte, vingut expresament de Madrid, lo senyor Ampuero orador famós, coloborador del *Correo Español*, y personatge que val la pena de esser escoltat.

Prengueren ademés la paraula, lo senyor Marqués de Tamarit, nostre Diputat Provincial de la Espugna, y varios joves la flor y nata del vell y rialler camp de Tarrogon, predominant en tots la nota fogosa, y suspirant tots per lo dia felís y benaurat en que s' esbotin certas «virtuts» y acabi de fer l' «alonso» cert fulano que prou consonaria ab aquella paraula.

¡Ay senyor MESTRE, quin espectacle tan hermós y sublim presentava aquella gran sala ahont bategaban mil trescents cors tots a una, y ahont bullia tanta sanch al escalf de un mateix amor patri! Los crits de ¡visca Carlos seté! per forsa los habían de sentir la gent madrilenya, y junt ab aquells

crits hi anaba nostre cor, nostre entusiasme y nostre deliri sempre en augment.

Al baixar las escalas del «Centre Carlista», en mitj de atronadors ¡vivas! per llenarnos al carré, mes de quatre aixis exclamavan: «¡llástima que aquí fora no hi trobém la tropa, puix comensaríam la feyna!» y un altre responia ab molta sal «calma, companys; que todo se andarà si Deu vol y la senyoreta «Cristina» no s' hi oposa.

Jo aixis ho espero, puix si com diu l' adagi, «ab temps y palla maduran las nespras» també dehuen madurar los florons, y no es pas petit lo mal gra que tragina 'l pacient poble, y jay del día en que rebenti y esclati 'l boñy!

Ara girém full y entrém en Vilaseca. (No cal dirho que hem de parlar de eleccions.) Vuit han sigut los candidats que han tingut la barra de pensar en aqueix poble. Basta dir que fora nostre correligionari y aymat senyor Marqués de Tamarit, diputat carlista, los demés era alló de «treste la pessa».

De «tuti color» habém tingut: republicans, federals, masons, possibilistas, progresistas, fusionistas; en fi la mar. Fins hi ha posat la pota l' escarransit bando de la U. C., que lo mateix pot significar «unió conservadora», com una «cochinada» per no dirlo mes grossa.

Bomba final. He sapigut que 'l senyor de Morenes, candidat de la podrida U. C., va dirigir-se ab carta y lletra de son puny a la primera autoritat eclesiástica de aqueix poble, demanantli ab llágrimas de cocodrilo y ab gemeschs de afumat cessant que apoyés sa candidatura, per haber merecut la aprovació y benedicció del senyor Arquebisbe de Tarragona.

¡Infelís! ¿Qué no veu don Ramón que si 'l senyor Bisbe l' ha benchit, ha sigut per tréuresel del devant?

¡Home, home! si per Sant Antoni se beneheix als ruchs, ¿per qué han de esser menos los candidats lliberals?

Pero, fins la canalla sap alló de la fábula «la mona aunque se vista de seda, mona se queda». Y ¿pensa, vosté, que tenim tan poca memoria per no recordar alló de que «lo pitjor de tots los mals, es tractar ab lliberals»? ¿Qué no sap que protegir una candidatura lliberal (com es la seva) es renegar del «Syllabus» de la Iglesia, y de la Religió santa, que condemna y anatematiza al monstre del sistema lliberal, sia del coló que vulga? Y aixó 'm sembla que ni 'l senyor Rector ho pot fe, ni ningú que pensi en salvar sa animeta, encar que haigi de dejunar del presupost.

Desenganyis, senyor Ramón, per sortir ab la seva, havia de fusellar a tots los carlistas y aixó no ho logrará per llest que sigui, puix a mí no hi ha qui m' atrapi, y mentres no rodoli 'l meu cap, hi huará un carlí que

PORTA BOINA.

**

Tarrasa, 3 abril 1898.

GEROGLÍFICH NÚM. 3

Ni per ranxero ans me volfan,
ara, *honorari* puch dir que soch;
sempre respallo als qui 'm convenen
pro, al qui 'm fa nosa, li tiro un moch.
Ab zel cumpleixo secretas ordres,
l' olla defenso dels lliberals
y perque als *Ferros* yo sol doblego
diuhen soch causa de tots los mals.

Jo vaig fe 'ls palcós pe 'l meu capritxo,
així 'l *treyato* progressa mes,
y es lloch que ocupan los ríchs y nobles
y algún cacique que ab ells vingúes.

Moltas vegadas ha anat a terra
la secció magna dels comedians,
pro, avans s' ensorri, que no pas ferse
cap d' aquells dramas massa *picants*.

Volém floretas ó cosas mansas
y que no ataquin may als masons
perque ells remenan al grá dels matxos
y hem de servirlos sols pels *favons*.

Mes, hi han uns homes tan terchs y tontos
que no 's fan cárrech del temps que som;
balls y cassinos diuhen son pestes
¡y son las joyas d' or que té 'l mon (?)

No vull admetre condicions sevas
puig la *payella* pel mánech tinch
y del *treyato*, per mes que 'ls pesi
guardo la bossa..... ¡sense pistrinch!

CALMA-NICÓ

XARADA

Nota musical *primera*;
article neutre *segona*;
es un verb la *tres-inversa*
y 'l total es nom de dona.

EL BERGADA.

LOGOGRIFO NUMERIC

- 1 2 3 4 5 6 7 8 — Poble catalá.
1 5 6 6 7 6 7 — Temps del verb.
3 4 5 6 6 7 — Cómich.
1 5 6 6 2 — Personatge estranger
1 4 6 7 — Animalet útil.
8 2 8 — Cantitat.
6 5 — Nota musical.
4 — Vocal.

TITUS.

TARGETA

R. CABA

LEON

A. R. SOPIMPA.

PROBLEMA

Un deixeble aná a robar préssechs y melons a la vinya del senyor MESTRE y s' emportá mes préssechs que melons. Al tornar va toparse ab lo senyor TITAS que li digué: ¿Cuants melons y préssechs has robat?

A lo que contestá 'l deixeble: Cinch vegadas lo número de melons, més quatre vegadas lo número de préssechs fan mes de 72; lo número de melons y el de préssechs sumats, no arriban a 18. Endevinhi quans n' hi robat.

AZIV NAQJ.

GEROGLIFICHS

1.er

2.n

X SIGRONS

PUNYAL PISTOLA

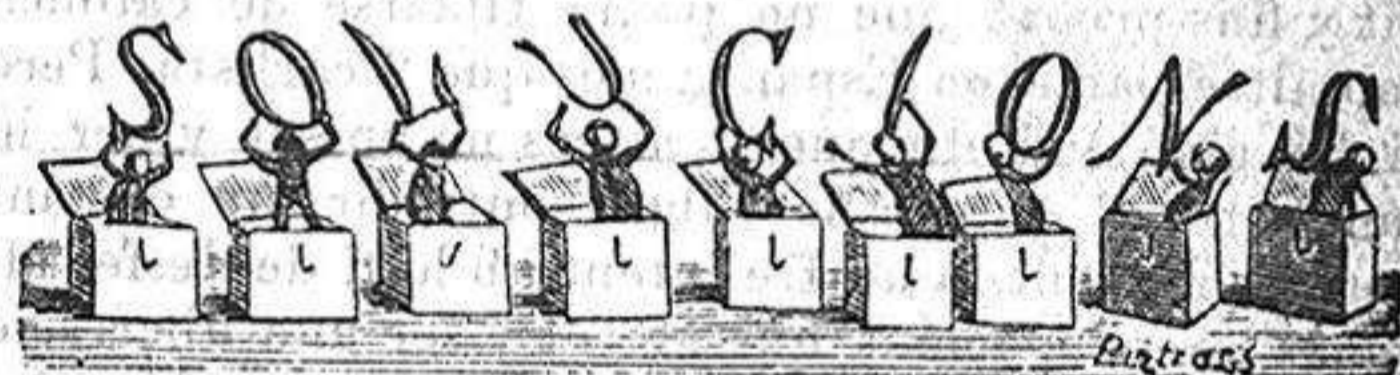
MONGETAS

Y

I E

ADELM.

PEPET DE LA PIPA.

Xarada: Látigo.

Targeta: Enrich, Jenen, Tecla, torms, dit, pit, nas, com.

Geroqlifich: Com mes hi fas, mes hi perts.

CORRESPONDENCIA

Pepet de las Peras; digui a la seva mamá que ja li escriuré 'l día que pensi ferne.—*Jordi Pomeri*; la publicarém, pero escrigui ben clar.—*Titus Ganxet*; no 'm referia a vosté, pero, moltas gracias y anirá alguna cosa.—*Pepet de las Pomas*. Li escrich particularment.—*Claudi-Nal*; per correu li enviaré 'l número senmanalment.—*Escolabret*; aprofitarém alguna cosa.—*El Bergadà*; Gracias, y anirá alguna cosa.—*J. Mir C.* Per cuestiones de disciplina no 'ns ocupém d' aixó mes que de passada.—*Lo Pillet dels Ous*; no va prou be.—*J. B. de A.*; va arriar tart; per insertarse 'l dissapte, he de tenirho 'l dilluns.—*Narcís del Toró*; no va prou be.—*Emili Xiribechs*; procurarém ferho, y si treballa pot ferho be.—*Máscara*; No podém.

D. J. Garriga. Rebut l' import y quedarà servit.—Don Magín Cendrós: conformes.—Sem: va arriar fora de temps.—Bernadet y Campa: Li aboném en compte la diferencia.

Establiment Tipogràfic, Casanova, 13; Barcelona.

DE DON CARLOS DE BORBÓN